

**KAUNO DAILĖS GIMNAZIJOS
ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) nustato pagalbos mokiniams teikimo tikslus, uždavinius, principus, formas, rūšis, gavėjus, teikėjus bei švietimo pagalbos organizavimą.

2. Švietimo pagalba mokiniui – tai gimnazijos darbuotojų (pagalbos mokiniui specialistų, sveikatos priežiūros specialisto, klasės vadovų, mokytojų ir gimnazijos vadovų) veikla, susijusi su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžianti didinti ugdymo(-si) veiksmingumą.

3. Švietimo pagalbos tikslas – padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą, užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi gimnazijoje, sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui.

4. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804); Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu (Žin., 2007, Nr. 80-3214; 2010, Nr. 54-2644, 157-7969); Gimnazijos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 (Žin., 2011, Nr. 45-2121); Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. V-1393 (Žin., 2004, Nr.,100-3729; 2009, Nr. 44-1724; 2011, Nr. 99-4675); Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 08 d. įsakymu Nr. V-1229 (Žin., 2011, Nr. 92-4396); Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 08 d. įsakymu Nr. V-1228 (Žin., 2011, Nr. 92-4395); Psichologinės pagalbos švietimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 05 d. įsakymu Nr. V-1215 (Žin., 2011, Nr. 88-4220); mokytojų, klasės vadovų bei pagalbos mokiniui specialistų pareigybių aprašymais.

II. PAGALBOS TEIKIMO UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

5. Švietimo pagalbos teikimo uždaviniai:

- 5.1. užtikrinti mokinių saugumą gimnazijos aplinkoje;
- 5.2. šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti gimnazijos ar vengia tai daryti;
- 5.3. užtikrinti mokinių mokymąsi pagal privalomojo ugdymo programas iki 16 metų;
- 5.4. kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) padėti mokiniams pasirinkti ugdymo(-si) programą bei pasirengimo profesijai įstaigą pagal jų galias;
- 5.5. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(-si);
- 5.6. padėti naujai atvykusiems mokiniams adaptuotis gimnazijoje;
- 5.7. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą.

6. Švietimo pagalbos teikimo principai:

- 6.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;
- 6.2. visuotinumasis – pagalba teikiama visiems gimnazijos mokiniams, kuriems jos reikia;
- 6.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo pagalbos mokiniui teikimo formomis;
- 6.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;
- 6.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas ir poreikius;
- 6.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, metodais, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

7. Švietimo pagalbos gavėjai – gimnazijos mokiniai.

8. Švietimo pagalbos teikėjai – gimnazijos darbuotojai: klasių vadovai, mokytojai, psichologas, socialinis pedagogas, logopedas, sveikatos priežiūros specialistas ir vadovai.

9. Švietimo pagalbos formos:

9.1. individualus darbas su mokiniu (gabių mokinių skatinimas bei ruošimas dalyvauti olimpiadose bei konkursuose, darbas su jais; klasės vadovų, mokytojų, gimnazijos vadovų pokalbiai, psichologo, socialinio pedagogo ir logopedo konsultacijos);

9.2. darbas su grupe – grupinės konsultacijos (psichologo, socialinio pedagogo, logopedo), klasės valandėlės, ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas, profesinis konsultavimas bei informavimas, grupinis darbas su gabiais mokiniais, grupiniai psichologiniai užsiėmimai ir panašiai;

9.3. darbas su mokinio šeima – pagalba sprendžiant problemas, trukdančias vaiko ugdymo(-si) procesui, pasirenkant mokymosi lygius, būsimą profesiją, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir gimnazijos bendradarbiavimo stiprinimas;

9.4. darbas su gimnazijos bendruomene – saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas, savivaldos aktyvinimas;

9.5. darbas su socialiniais partneriais (PPT, VTAS, policija, psichikos sveikatos centru, Dainavos Jaunimo centru, Socialinių paslaugų centru, seniūnija, VDU, KTU, NVO ir kt.) siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.

10. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:

10.1. konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, naujai elgtis, geriau pažinti save ar pasirinkti profesiją. Už mokiniui paskirtų konsultacijų lankymą pas gimnazijoje dirbančius specialistus atsako mokinio tėvai iki jiems sukanka 16 metų;

10.2. ugdymo diferencijavimas mokiniui ir mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių, tiek mokymosi sunkumų turinčių mokinių ugdymui;

10.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, formuojami sveikos gyvensenos įgūdžiai;

10.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;

10.5. nusikalstamumo, pamokų nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, ŽIV/AIDS, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;

10.6. pagalbos komandos telkimas gimnazijoje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.

IV. ŠVIETIMO PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

11. **Klasių vadovai ir mokytojai** teikia pagalbą savo klasės ar grupės vaikams, rūpinasi jų asmenybės ugdymu(-si) bei branda, siekia pažinti mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą, domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną, suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta ar kitokio pobūdžio išnaudojimas, bendradarbiauja su pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie išylančias problemas, padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas, stebi, analizuoja tėvų bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(-si);

12. **Pagalbos mokiniui specialistai ir Vaiko gerovės komisijos nariai** teikia psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą:

12.1. **psichologinė pagalba** – mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas, bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais, juos konsultuojant, gabių mokinių įvertinimas, mokinių ir jų tėvų konsultavimas profesijos pasirinkimo klausimais, tyrimų, padedančių siekti geresnės ugdymo kokybės atlikimas. Psichologinė pagalba teikiama, kai mokinys į psichologą kreipiasi savarankiškai, prašo mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), mokytojai (gavę tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą). Informuoja Vaiko teisių apsaugos skyriu, jeigu tėvai (globėjai, rūpintojai) nesirūpina vaiku. Psichologinė bei socialinė pagalba gimnazijoje teikiama, gavus tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu (1 priedas (specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų tėvams/globėjams/rūpintojams), 2 priedas (tėvams/globėjams/rūpintojams, kurių vaikai neturi specialiųjų ugdymosi poreikių) ir sudarius individualaus darbo planą su SUP turinčiais mokiniais (3 priedas).

12.2. **socialinės pedagoginės pagalbos paskirtis** – padėti mokiniui įgyvendinti jo teisę į mokslą, užtikrinti jo saugumą gimnazijoje: šalinti priežastis, dėl kurių mokinys negali lankyti pamokų ar vengia tai daryti, padėti mokiniui adaptuotis, teikti reikalingas socialines pedagogines paslaugas, formuoti socialinius, bei gyvenimo įgūdžius. Socialinis pedagogas teikia socialinę pedagoginę pagalbą gimnazijoje tiems mokiniams, kuriems jos negali suteikti klasių vadovai, mokytojai ar kiti švietimo pagalbos specialistai. Informuoja VTAS, jeigu tėvai (globėjai, rūpintojai) nesirūpina vaiku ar nesutinka bendradarbiauti su gimnazijos specialistais nustatant mokiniui specialiuosius poreikius.

12.3. **specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis** – didinti specialiųjų poreikių mokinių ugdymo(-si) pagalbos veiksmingumą. Specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba teikiama, kai ją skiria vaiko gerovės komisija ar PPT, tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu. Specialiosios pagalbos gavėjų sąrašą, kurį sudaro vaiko gerovės komisijos pirmininkas, tvirtina mokyklos direktorius.

13. **Sveikatos priežiūros gimnazijoje paskirtis** – saugoti ir stiprinti mokinių sveikatą, aktyviai bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais, rūpintojais). Sveikatos priežiūrą vykdo sveikatos priežiūros specialistas.

14. **Vaiko gerovės komisija (VGK)** organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą, saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą, švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas. Gimnazijoje dirbantys specialistai, kas pusmetį, VGK posėdžio metu, aptaria pagalbos, teikiamos mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, veiksmingumą ir tęstinumą. Klasės vadovai kas pusmetį VGK pateikia sąrašą mokinių, kuriems kyla sunkumų ir auklėtojų teikiamos pagalbos nepakanka. VGK posėdyje dalyvaujant mokinio tėvams ar teisėtiems atstovams pildomas

„Pokalbio su mokinio tėvais, teisėtais atstovais protokolas“ (4 priedas). VGK posėdyje dalyvaujant mokiniui ar mokinių grupei pildomas „Pokalbio su mokiniu/mokiniais protokolas“ (5 priedas). Mokytojui pateikus VGK „gimnazijos vidaus tvarkos ir mokinio elgesio taisyklių pažeidimo aktą“ (6 priedas), mokinio netinkamo elgesio priežastis siekiama išsiaiškinti per VGK posėdį, kurio metu baigiamas pildyti anksčiau nurodytas aktas ir priimamas nutarimas.

15. **Gimnazijoje dirba profesinio informavimo specialistai**, kurių tikslas – plėtoti ir efektyvinti profesinio informavimo ir karjeros planavimo veiklą mokykloje bei padėti mokiniams kryptingai ir motyvuotai rengtis tolesnei karjerai bei gyvenimui.

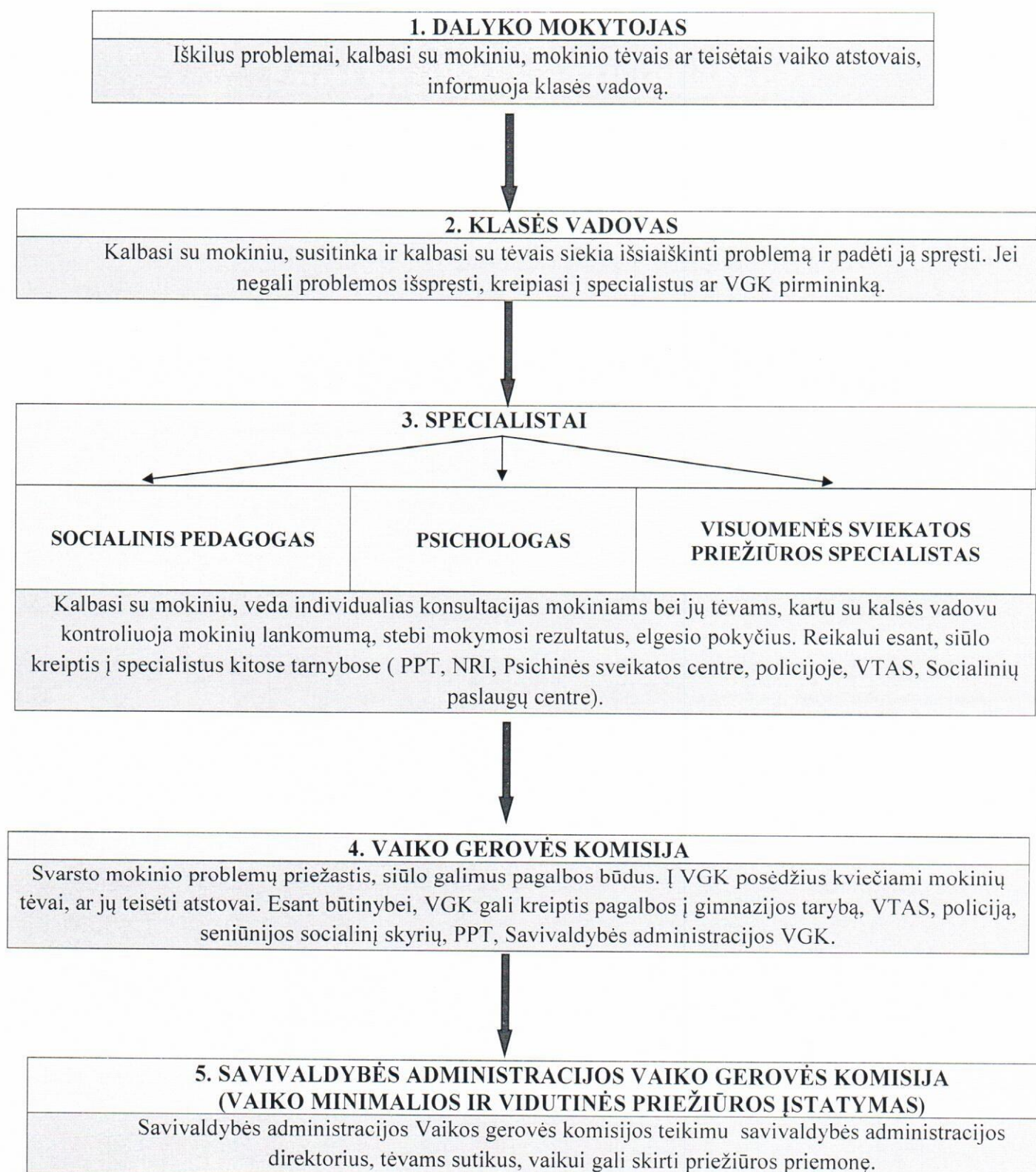
V. PEDAGOGINĖS IR PSICHOLOGINĖS PAGALBOS TEIKIMO RYŠYS

16. **Ryšys tarp socialinės pedagoginės ir psichologinės pagalbos teikimo** gimnazijoje palaikomas bendradarbiavimo pagrindu.

17. **Gimnazija palaiko ryšius** ir su ne gimnazijoje esančiomis pagalbos vaikui institucijomis: vaiko teisių apsaugos skyriumi, pedagogine psichologine tarnyba, nepilnamečių reikalų policija, kitomis institucijomis.

18. Visais atvejais, esant sudėtingiems, ypač socialinės raidos sutrikimams, visi pagalbos mokiniui specialistai, VGK nariai ir administracija bendradarbiauja su kitomis institucijomis, besirūpinančiomis vaikais.

PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKA

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Klasių vadovai supažindina mokinius ir jų tėvus su svarbiausiomis tvarkos nuostatomis.
  20. Gimnazijos darbuotojų bendradarbiavimas, pagalbos teikimo mokiniui planavimas, aptarimas ir vertinimas, atsakingas tvarkos vykdymas užtikrina visavertišką pagalbos mokiniui įgyvendinimą gimnazijoje.
-